

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัย/คณะ/ ภาควิชา: วิทยาเขตขอนแก่น

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา:

๒๐๐ ๓๑๑ ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๓

๒ (๐-๔-๒)

(Practicum in School 3)

๒. จำนวนชั่วโมง/หน่วยกิต:

จำนวน ๔ ชั่วโมง ๒ หน่วยกิต

๓. หลักสูตร และประเภทของรายวิชา:

๓.๑ หลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต

๓.๒ ประเภท หมวดวิชาชีพครู

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา:

พระมหาศราวุธ สมนต์ปาสาทิโก

พระรชต กตปุณโญ

พระมหาอริวัฒน์ ภัทรกวี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ .ดร.พชรกฤต ศรีบุญเรือง

อาจารย์จิรวัดน์ สิทธิธรรม

๕. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๓

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของประสบการณ์ภาคสนามเพื่อให้นิสิต

๑) มีประสบการณ์และเข้าใจสภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียน การบริหารจัดการในโรงเรียน สถานภาพงานครู พฤติกรรมและคุณลักษณะของครู นักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา สื่อ แหล่งเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ และธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียน

๒) มีความสามารถและทักษะด้านวิชาชีพครู และสามารถเชื่อมโยงแนวคิด หลักการ และทฤษฎีต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

๓) มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานในหน้าที่ครู และการจัดการเรียนรู้

๒. วัตถุประสงค์ของการพัฒนาหรือปรับปรุงประสบการณ์ภาคสนาม

๑) เพื่อปรับปรุงการจัดทำรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ. ๔) ให้สอดคล้องกับข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. ๒๕๕๖ (และ ฉบับที่ ๒ และ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑)

หมวดที่ ๓ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑.๑) ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) รัก ศรัทธาและภูมิใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครู และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

(๒) มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น มีความเสียสละ รับผิดชอบและซื่อสัตย์ ต่องาน ที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ละสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ และเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

(๓) มีค่านิยมและคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย คือ การเคารพสิทธิ และให้เกียรติคนอื่น มีความสามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ใช้เหตุผลและปัญญาในการดำเนินชีวิต และการตัดสินใจ

(๔) มีความกล้าหาญและแสดงออกทางคุณธรรมจริยธรรม สามารถวินิจฉัย จัดการ และคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมด้วยความถูกต้องเหมาะสมกับสังคมการทำงานและสภาพแวดล้อม โดยอาศัยหลักการ เหตุผลและใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคมความรู้สึกของผู้อื่นและประโยชน์ของสังคมส่วนรวม มีจิตสำนึกในการธำรงความโปร่งใสของสังคมและประเทศชาติต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและความไม่ถูกต้อง ไม่ใช่ข้อมูลบิดเบือน หรือการลอกเลียนผลงาน

๑.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics) ในประเด็นวิกฤตด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมและวิชาการ รวมทั้งประเด็นวิกฤตจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

(๒) การเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ (Interaction Action Learning)

(๓) การเรียนรู้จากกรณีศึกษา (Case Study)

(๔) การเรียนรู้จากกระบวนการกระจ่างค่านิยม (Value Clarification)

(๕) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)

(๖) การบรรยายเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive lecture)

(๗) การเรียนรู้โดยใช้ฉากทัศน์เป็นพื้นฐาน (Scenario-based learning)

(๘) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)

(๙) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๑.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

(๑) วัดและประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ทำงานตามสภาพจริง (Authentic Approach)

(๒) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี

(๓) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน

- (๔) วัดและประเมินจากผลงานกรณีศึกษา
- (๕) วัดและประเมินโดยใช้แบบวัดคุณธรรมจริยธรรม
- (๖) วัดและประเมินค่านิยมและความเป็นครูจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- (๗) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี

ตลอดหลักสูตร

๒) ด้านความรู้

๒.๑) ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครู อาทิ ค่านิยมของครู คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จิตวิญญาณครู ปรัชญาความเป็นครูจิตวิทยาสำหรับครู จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้และช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาส่งเสริมและพัฒนา ผู้เรียนหลักสูตรและวิทยาการการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การศึกษา และการเรียนรู้การวัดประเมินการศึกษาและการเรียนรู้การวิจัยและการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครูทักษะการนิเทศและการสอนงาน ทักษะ เทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการทำงานวิจัยและวัดประเมิน ทักษะการร่วมมือสร้างสรรค์ และทักษะ ศตวรรษที่ ๒๑ มีความรู้ ความเข้าใจในการบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติจริง และการบูรณาการข้ามศาสตร์ อาทิ การบูรณาการการสอน (TPCK) การสอนแบบ STEM ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และมีความรู้ในการประยุกต์ใช้

(๒) มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาวิชาที่สอน สามารถวิเคราะห์ ความรู้ และเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งสามารถติดตามความก้าวหน้าด้านวิทยาการและนำไป ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนโดยมีผลลัพธ์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระด้านมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ ด้านความรู้ของแต่ละสาขาวิชา

(๓) มีความรู้ เข้าใจชีวิต เข้าใจชุมชน เข้าใจโลกและการอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐาน ความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถเผชิญและเท่าทันกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคม และสามารถนำ แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และพัฒนาตน พัฒนางานและ พัฒนาผู้เรียน

(๔) มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ตามมาตรฐาน

๒.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) การจัดการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีสร้างนิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียน วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ด้วยตนเอง

(๒) การเรียนรู้โดยใช้การสืบสอบ (Inquiry-Based Learning)

(๓) การเรียนรู้แบบรวมพลัง (Collaborative Learning)

(๔) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning)

(๕) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

(๖) การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองนอกชั้นเรียนและเรียนร่วมกันในชั้นเรียน

(๗) การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom)

(๘) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)

(๙) การเรียนรู้โดยใช้ฉากทัศน์เป็นพื้นฐาน (Scenario-based learning)

(๑๐) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)

(๑๑) การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based learning)

(๑๒) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๒.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

(๑) วัดและประเมินจากการปฏิบัติตามสภาพจริงหรือในห้องปฏิบัติการ

(๒) วัดและประเมินจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้

(๓) วัดและประเมินจากผลการทบทวนวรรณกรรมและสรุปสาระสำคัญของความรู้

(๔) วัดและประเมินจากการนำเสนอโครงการหรือรายงานการค้นคว้า

(๕) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(๖) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี

ตลอดหลักสูตร

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

๓.๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) คิด ค้นหา วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และประเมินข้อมูล สื่อ สารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างรู้เท่าทันเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีสำนึกสากลสามารถเผชิญและก้าวทันกับ การเปลี่ยนแปลง ในโลกยุคดิจิทัล เทคโนโลยีข้ามแพลตฟอร์ม (Platform) และโลกอนาคต นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและวินิจฉัยแก้ปัญหาและพัฒนางานได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึง ความรู้ หลักการทางทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ค่านิยม แนวคิด นโยบาย และยุทธศาสตร์ชาติ บรรทัดฐานทางสังคมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

(๒) เป็นผู้นำทางปัญญา สามารถคิดริเริ่มและพัฒนาอย่างสร้างสรรค์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพ มีความเข้มแข็งและกล้าหาญทางจริยธรรม สามารถชี้แนะและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

(๓) สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยและสร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม รวมทั้ง การถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม

(๔) ตระหนักรู้ เห็นคุณค่าและความสำคัญของศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน พัฒนาผู้เรียนพัฒนางานและพัฒนาชุมชน

๓.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning)

(๒) การเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking skills)

- (๓) การเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productive-Based Learning)
- (๔) การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์เป็นฐาน (Scenario-Based Learning)
- (๕) การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-Based Learning)
- (๖) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)
- (๗) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (Research and Innovation Development)
- (๘) การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning)
- (๙) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)
- (๑๐) การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning)
- (๑๑) การเรียนรู้โดยวิธีโสเครติส (Socrates method)
- (๑๒) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๓.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

(๑) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพและทางสังคม

- (๒) วัดและประเมินจากผลการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่
- (๓) วัดและประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
- (๔) วัดและประเมินจากการนำเสนอรายงานหรือผลการปฏิบัติงาน
- (๕) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- (๖) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

ตลอดหลักสูตร

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(๑) เข้าใจและใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น มีความคิดเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม

(๒) ทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีม เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครองและคนในชุมชน มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

(๓) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน และต่อส่วนรวม สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาตนเอง กลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

๔.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (๑) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
- (๒) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative Learning through Action)
- (๓) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared Leadership) ในการนำเสนองานวิชาการ
- (๔) การให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับอย่างไตร่ตรอง

(Reflective thinking)

(๕) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)

(๖) การเรียนรู้แบบรวมพลัง (Collaborative learning)

(๗) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๔.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

และความรับผิดชอบ

(๑) วัดและประเมินจากผลการเรียนรู้แบบร่วมมือ

(๒) วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้าหรือแก้โจทย์ปัญหา

(๓) วัดและประเมินจากผลการนำเสนองานเป็นกลุ่ม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ในการปฏิบัติงานร่วมกัน

(๔) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(๕) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี

ตลอดหลักสูตร

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) มีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาทางการศึกษาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

(๒) สื่อสารกับผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและสังคม และผู้เกี่ยวข้อง กลุ่มต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสามารถเลือกใช้การสื่อสารทางวาจา การเขียน หรือ การนำเสนอด้วยรูปแบบต่างๆ โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารหรือนวัตกรรมต่างๆ ที่เหมาะสม

(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การทำงาน การประชุม การจัดการและสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศรับและส่งข้อมูลและสารสนเทศ โดยใช้ดุลยพินิจที่ดีในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ อีกทั้งตระหนักถึงการละเมิดลิขสิทธิ์และการลอกเลียนผลงาน

๕.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๑) การติดตาม วิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษา จากข่าวสารบนสื่อสังคมออนไลน์

(๒) การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยบูรณาการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล

(๓) การจัดทำอินโฟกราฟิกเพื่อสรุปประเด็นสาระสำคัญของงานที่นำเสนอ

(๔) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-Integrated Learning : WIL)

(๕) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๕.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (๑) วัดและประเมินจากการติดตาม วิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญ ด้านการศึกษา
- (๒) วัดและประเมินจากผลการสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญการศึกษา ที่มีการ บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล
- (๓) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- (๔) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี ตลอดหลักสูตร

๖) ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

๖.๑) ผลการเรียนรู้ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

(๑) มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดปรัชญาการศึกษา สามารถตัดสินใจ เลือกใช้ ปรัชญาตามความเชื่อในการสร้างหลักสูตรรายวิชา การออกแบบเนื้อหาสาระกิจกรรม การเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร การวัดและประเมินผู้เรียน การบริหารจัดการ ชั้นเรียน การจัดการ เรียนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้ แบบเปิดได้อย่างเหมาะสม กับสภาพบริบทที่ต่างกันของผู้เรียนและพื้นที่

(๒) มีความสามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นรายบุคคล ออกแบบกิจกรรม การจัดเนื้อหาสาระ การบริหารจัดการ และกลไกการช่วยเหลือ แก้ไขและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจความถนัด และศักยภาพ ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือผู้เรียนที่มีข้อจำกัดทางกาย

(๓) จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การทำงาน การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยบูรณาการการทำงาน กับการเรียนรู้และคุณธรรมจริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหา และ พัฒนา ด้วยความความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยและรับผิดชอบต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด

(๔) สร้างบรรยากาศ และจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการ เทคโนโลยี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการประสานงาน และสร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่ออำนวยความสะดวก และร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีปัญญารู้คิดและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องให้เต็ม ตามศักยภาพ

(๕) มีทักษะศตวรรษที่ ๒๑ เช่น ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการรู้เรื่องทักษะการคิด ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทักษะเทคโนโลยี และการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำทักษะเหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาตนเอง

๖.๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

(๑) การเรียนรู้โดยบูรณาการการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา (Work-integrated learning : WIL)

(๒) การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการความรู้ในเนื้อหาวิชาเฉพาะ
ผนวกวิธีสอนกับเทคโนโลยี (Technological Pedagogical Content Knowledge : TPCK)

(๓) การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

(๔) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

(๕) การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experience-Based Approach)

(๖) การเรียนรู้เชิงผลิตภาพ (Productive-based learning)

๖.๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

(๑) วัดและประเมินจากการฝึกทักษะจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง

(๒) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(๓) วัดและประเมินจากรายงานการทำวิจัยในชั้นเรียน

(๔) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี

ตลอดหลักสูตร

หมวดที่ ๔. ลักษณะของประสบการณ์ภาคสนาม

๑. คำอธิบายโดยทั่วไปของประสบการณ์ภาคสนาม

ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา วางแผนออกแบบเนื้อหากิจกรรมการจัดการเรียนรู้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในรายวิชาเอก แก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนโดยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน บันทึกข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติวิชาชีพเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำผลจากการเรียนรู้ในสถานศึกษาไปประเมินสะท้อนเป็นรายบุคคลและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ สัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๒. กิจกรรมของนิสิต

ศึกษา สังเกตและฝึกปฏิบัติงานด้านการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม ๕ สัปดาห์ในห้องเรียน จากนั้นออกไปปฏิบัติงานผู้ช่วยครูร่วมกับครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา และรับประเมินผลโดยครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นระยะเวลา ๕ สัปดาห์ (สัปดาห์ละ ๒ วัน) โดยมีครูพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด จากนั้นกลับเข้าชั้นเรียนจัดสัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษาต่าง ๆ และฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่ครูในชั้นเรียนอีก ๕ สัปดาห์

๓. งานที่นิสิตได้รับมอบหมาย

๓.๑ บันทึกการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ๓

๓.๒ แผนการจัดการเรียนรู้

๓.๓ สื่อการเรียนรู้

๓.๔ วิจัยในชั้นเรียน (แก้ปัญหา)

๔. การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนิสิต

ลำดับ	รายละเอียด
๑	อาจารย์ผู้สอน และกลุ่มงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับครู สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จัดปฐมนิเทศ เพื่อทบทวนความรู้และเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานชี้แจงขอบข่ายภาระงานของการฝึกประสบการณ์ ปฏิบัติการเกี่ยวกับการวางแผนและเทคนิคในการศึกษาข้อมูล
๒	เตรียมความพร้อมสำหรับนิสิต - ด้านการเขียนแผนการสอน - การจัดทำสื่อเทคโนโลยีการสอนที่เหมาะสมกับรายวิชาเอก - การใช้สื่อเพื่อการสอนในห้องเรียน - การวัดประเมินผล
๓-๗	ส่งนิสิตออกปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ณ โรงเรียนเครือข่ายฝึกปฏิบัติวิชาชีพ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาเขตขอนแก่น สา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยทดลองสอนในสถานศึกษาในรายวิชาเอก โดยการวางแผนออกแบบเนื้อหากิจกรรมการจัดการเรียนรู้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ในรายวิชาเอก แก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนโดยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน บันทึกข้อมูลและนำเสนอผลการศึกษาเมื่อสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ และรับการประเมินผลโดยครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
๘	“สัมมนาหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา” โดยกระบวนการ PLC
๙-๑๑	เข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำผลจากการเรียนรู้ในสถานศึกษาไปประเมินสะท้อนเป็นรายบุคคลและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ สัมมนา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง
๑๒	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผลิตสื่อเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบสอน
๑๓-๑๕	สอบปฏิบัติการสอนในสถานการณจำลอง

๕. บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนโรงเรียน ได้แก่ ๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูพี่เลี้ยง และส่วนมหาวิทยาลัย ได้แก่ ๑. อาจารย์นิเทศก์ ๒. อาจารย์ผู้สอน โดยมีบทบาทดังนี้

๑. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

- ๑.๑ ปฐมนิเทศนิสิตปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา
- ๑.๒ มอบหมายจัดครูพี่เลี้ยงให้กับนิสิตปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา
- ๑.๓ บริหารจัดการและอำนวยความสะดวกให้นิสิตปฏิบัติงานตามภาระงานที่กำหนด

๑.๔ ประสานกับฝ่ายมหาวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมคุณภาพประสบการณ์ของนิสิต

๒. บทบาทของครูที่เลี้ยง

๒.๑ รับผิดชอบนิสิตต่อจากผู้บริหารสถานศึกษา

๒.๒ ดูแลให้นิสิตปฏิบัติวิชาชีพครูตามหัวข้อที่กำหนด

๒.๓ ประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิตตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้

๒.๔ ประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ในการนิเทศช่วยเหลือและประเมินผลนิสิต

๓. บทบาทของอาจารย์ผู้สอน

๑. ให้ความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในมหาวิทยาลัยแก่นิสิตให้พร้อมในหัวข้อที่จะออกไปปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา

๒. เมื่อนิสิตกลับจากปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา จัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกัน

๓. ประเมินผลการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ของนิสิตตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้

๔. อาจารย์ผู้สอนสรุปผลการประเมิน และส่งผลการเรียน

๔. บทบาทของอาจารย์นิเทศก์

๑. เข้าร่วมการประชุมนิเทศการสัมมนาก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียน

๒. นิเทศและติดตามผลการออกไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนของนิสิต

๓. กำกับดูแล ติดตาม ประเมิน และให้ข้อมูลย้อนหลังแก่โรงเรียน นิสิตและคณะครุศาสตร์

๖. การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนิสิต

ปฏิบัติตามคู่มือปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา โดยการให้คำปรึกษาทั้งระหว่างการนิเทศที่โรงเรียน และการพบกับนิสิต เมื่อนิสิตกลับมาที่สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ถ้ามีปัญหา ให้ปรึกษากับประธานหลักสูตร/อาจารย์ประจำหลักสูตร หรือกลุ่มงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อดำเนินการช่วยเหลือต่อไป

๗. สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุน ที่ต้องการจากโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาเขตขอนแก่น และโรงเรียน เป็นผู้ดำเนินการจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ และวัสดุทางการศึกษาที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้

หมวดที่ ๕ การวางแผนและการเตรียมการ

๑. การกำหนดสถานที่ฝึกงาน

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาเขตขอนแก่นและโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้ นิสิตปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา โดยอาจารย์ผู้สอนและกลุ่มงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาเขตขอนแก่น เป็นผู้ร่วมกันกำหนดโรงเรียนสำหรับนิสิตในการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา และแจ้งให้นิสิตทราบแหล่งปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษาคร่าวๆอย่างน้อย ๒ สัปดาห์

๒. การเตรียมนิสิต

จัดปฐมนิเทศนิสิตก่อนไปปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา โดยมีการให้ความรู้ในเรื่องโรงเรียน วิธีการปฏิบัติ การประเมินผล ชี้แจงกฎ ระเบียบที่นิสิตควรทราบและปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนจะส่งนิสิตไปที่ โรงเรียนเครือข่ายเพื่อร่วมพัฒนาวิชาชีพครู

๓. การเตรียมครูผู้สอนและอาจารย์นิเทศก์

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาเขตขอนแก่น จัดประชุมอาจารย์ผู้สอน อาจารย์นิเทศก์เพื่อ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันทำประมวลการสอน เพื่อวางแผนแนวทางการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษาและแนวทางการประเมินผล

๔. การเตรียมผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานที่ฝึกงาน

ส่วนงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของโรงเรียนเครือข่าย/อาจารย์ผู้สอน จัดประชุมครูพี่เลี้ยง ภาคปฏิบัติของโรงเรียน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดต่าง ๆ ในการปฏิบัติวิชาชีพใน สถานศึกษาร่วมกัน โดยมีเอกสารมอบให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกคน

๕. การจัดการความเสี่ยง

กลุ่มงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของโรงเรียนเครือข่าย อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยง ภาคปฏิบัติของโรงเรียน จัดประชุมวางแผนในเรื่องการจัดการความเสี่ยง ความเครียด และด้านสวัสดิภาพ อื่น ๆ โดยมีการวางแผนเพื่อการประชุม ให้นิสิตรับทราบข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ พร้อมเอกสาร ปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา

หมวดที่ ๖. การประเมินนิสิต

๑. หลักเกณฑ์การประเมิน

๑.๑ การประเมินตามจุดมุ่งหมายของการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา ซึ่งอ้างอิงตามเกณฑ์ที่ กำหนดโดยคุรุสภา และมาตรฐานผลการเรียนตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี (หลักสูตร ๔ ปี) รายละเอียดดังนี้

หลักเกณฑ์การประเมิน

๑. คะแนนจากจิตพิสัย	ร้อยละ ๒๐
๒. คะแนนจากครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา	ร้อยละ ๓๐
๓. คะแนนจากการสอบปฏิบัติการสอนในสถานการณืจำลอง	ร้อยละ ๕๐

ระดับคะแนน

ระดับ	ค่าระดับ	เกณฑ์คะแนน
A	๔	๙๐ - ๑๐๐
B+	๓.๕	๘๕ - ๘๙
B	๓	๘๐ - ๘๔
C+	๒.๕	๗๕ - ๗๙
C	๒	๗๐ - ๗๔
D+	๑.๕	๖๕ - ๖๙

D	๑	๖๐ - ๖๔
F	๐	ต่ำกว่า ๖๐

๒. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิต

๒.๑ ประเมินโดยครูพี่เลี้ยงของโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์คะแนน ตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด ตามแบบฟอร์มการประเมินการปฏิบัติงานให้ครบถ้วน สรุปลงเป็นคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคน

๒.๒ ประเมินโดยอาจารย์ผู้สอน โดยใช้เกณฑ์คะแนน ตามแบบฟอร์มการประเมินการปฏิบัติงานให้ครบถ้วน สรุปลงเป็นคะแนนเฉลี่ยของแต่ละคน

๒.๓ ส่วนงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูรวบรวมคะแนนส่งอาจารย์ผู้สอน ตัดเป็นเกรด รายงานผลต่อหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาไทย

๓. ความรับผิดชอบของผู้รับผิดชอบการฝึกฝ่ายสถานที่ฝึกงานต่อการประเมินนิสิต

ครูพี่เลี้ยงภาคปฏิบัติของโรงเรียนต้องศึกษาการประเมิน และปรึกษากับอาจารย์ผู้สอนเพื่อร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษาของนิสิต เพื่อการประมวลผลเป็นเกรดต่อไป

๔. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบการฝึกงานต่อการประเมินนิสิต

ประเมินผลการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษาของนิสิต โดยพิจารณาจากบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน การสังเกตและฝึกปฏิบัติงาน งานที่ได้รับมอบหมาย และบันทึกการฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียน

๕. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

กลุ่มงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของโรงเรียนประสานงานกับสาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาเขตขอนแก่น เพื่อตรวจสอบ และทำความเข้าใจ ในเมื่อการประเมินมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และกรณีจำเป็น โดยประสานงาน หรือจัดประชุมเพื่อพิจารณาหาข้อสรุปที่ยุติธรรม และดำเนินการต่อไป

หมวดที่ ๗. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

๑. กระบวนการประเมินของการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้อง

๑.๑ นิสิต

๑.๑.๑ การตอบแบบประเมินผล

๑.๑.๒ การอภิปรายผลหลังการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา

๑.๒ ครูพี่เลี้ยงหรือผู้ประกอบการ

๑.๒.๑ ดูแล และประเมินผลการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนด

๑.๒.๓ การประชุมครูพี่เลี้ยงภาคปฏิบัติของโรงเรียนและอาจารย์ผู้สอนหลังการปฏิบัติวิชาชีพ

ในสถานศึกษาเพื่อประเมินผล

๑.๓ อาจารย์ผู้สอน

๑.๓.๑ อาจารย์ผู้สอนบันทึกผลการดำเนินงาน ในแบบฟอร์มรายงานผลการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษาของนิสิต เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหานิสิต

๑.๔ อื่น ๆ

๑.๔.๑ การสำรวจความพึงพอใจในการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา

๒. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

๒.๑ กลุ่มงานประสบการณ์วิชาชีพครูประมวลผลการประชุมอาจารย์ผู้สอนและครูพี่เลี้ยงภาคปฏิบัติของโรงเรียน และการประเมินผลเกรดของนิสิต เพื่อนำเสนอต่อสาขาวิชาการสอนภาษาไทย วิทยาลัยสงฆ์นคร

สวรรค์

๒.๒ สาขาวิชาพิจารณาประสิทธิผลของการปฏิบัติวิชาชีพในสถานศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดแผนพัฒนาปรับปรุงสำหรับใช้ในภาคการศึกษาต่อไป โดยแสดงไว้ในรายงานผลการดำเนินงานหลักสูตร

รับรองตามนี้

ลงชื่อ

(พระมหาศรายุทธ สมนต์ปาสาทิโก)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา

ประธานหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

วันที่ ๑ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖